

Dosarul nr.2ra-250/2019

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central (E. Bancov)

Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (V. Movilă, E. Dvurecenshii, N. Veleva)

ÎNCHEIERE

20 februarie 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Oleg Sternioală
Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Întreprinderea cu Capital Străin „Tricou Fantasy” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Maxim Todorov,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Tricou Fantasy” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Tamarei Zlatov, intervenienți accesorii Rodica Forțu, Gheorghe Forțu privind tragerea la răspundere materială a fostului administrator al unității pentru prejudiciul cauzat acestuia,

împotriva deciziei din 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Cahul,

c o n s t a t ă :

La 24 februarie 2017 Întreprinderea cu Capital Străin „Tricou Fantasy” Societate cu Răspundere Limitată (în continuare Î.C.S. „Tricou Fantasy” S.R.L.), reprezentată de avocatul Maxim Todorov a depus cerere de chemare în judecată împotriva Tamarei Zlatov și Rodica Forțu cu privire la tragerea la răspundere materială a fostului administrator al unității pentru prejudiciul cauzat acesteia.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, prin ordinul nr.28 din 23 mai 2016, administratorul Î.C.S. „Tricou Fantasy” S.R.L. Neri Silvio a ordonat efectuarea unui control contabil intern asupra salariului pentru perioada anilor 2014–2015 privind corectitudinea de calcul, corectitudinea reținerilor obligatorii și transfer la BNP, precum și corectitudinea achitării salariului net. Executarea ordinului respectiv s-a pus pe seama serviciului intern de contabilitate.

În urma efectuării controlului intern, serviciul de contabilitate în persoana contabilului, Andrian Chiriac a întocmit un raport la 22 iunie 2016, în care a constatat mai multe încălcări comise de fostul administrator Tamara Zlatov și fostul contabil Rodica Forțu pe parcursul anilor 2014–2015, când ocupau funcțiile respective.

Astfel, în urma controlului efectuat asupra corectitudinii de plată a salariilor s-au depistat divergențe dintre datele înregistrate în programul de contabilitate al întreprinderii și datele remise către instituția bancară BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” S.A. privind achitățile (transferurile) pe card efectiv efectuate în baza ordinelor de plată înaintate de către persoana responsabilă la întreprindere.

S-a constatat că, Forțu Gheorghe, conform Ordinului 04k din 28 ianuarie 2013, a fost angajat la întreprindere pe 1 lună, pentru care urma să i se achite salariu, însă conform datelor contabile, persoanei date i s-a calculat și achitat mijloace bănești sub formă de salariu începând din luna februarie 2014 și pînă în luna februarie 2015. Conform datelor descifrate ale băncii rezultă că acestuia, i-au fost transferat mijloace bănești mai mult decît salariul calculat spre achitare și anume se referă la excedență de 14 844,10 lei, iar luînd în considerare salariul achitat neîntemeiat, în cazul rezultării că nu a fost angajat, la suma indicată se adaugă și salariul calculat spre achitare în mărime de 9695,50 lei, cu luarea în considerare a tuturor reținerelor efectuate.

De asemenea s-au constatat diferențe contabile și la salariul calculat spre eliberare cu cel efectiv transferat pe card Forțu Rodica, și anume i-au fost transferate mai multe mijloace bănești decît salariul stabilit, și anume se referă la excedență de 26 543,90 lei.

În rezultatul depistării acestor încălcări, administratorul Î.C.S. „Tricou Fantasy” S.R.L., prin Ordinul nr.42 din 18 iulie 2016 cu privire la efectuarea anchetei de serviciu, a dispus în baza art. 342 și art. 344 Codul muncii, efectuarea anchetei de serviciu în baza raportului intern al serviciului de contabilitate din data de 22 iunie 2016 cu privire la efectuarea controlului intern asupra salariului pentru perioada anilor 2014-2015 în privința persoanelor responsabile din acea perioadă Zlatov Tamara (administrator) și Forțu Rodica (contabil-șef).

În baza Ordinului nr. 43 din 18 iulie 2016 cu privire la formarea anchetei de serviciu, administrația întreprinderii a dispus crearea comisiei pentru desfășurarea anchetei de serviciu în următoarea componență: președintele comisiei – Neri Silvio și membrii comisiei Chiriac Andrian (contabil-șef) și Iordan Tamara (specialist, secția cadre).

A precizat că, în procesul-verbal nr. 1 al comisiei pentru efectuarea anchetei de serviciu, contabilul șef al întreprinderii Chiriac Andrian a adus la cunoștință că, s-a mai depistat că persoanele responsabile de evidența contabilă pentru perioada anilor 2014-2015, Zlatov Tamara și Forțu Rodica, au cauzat prejudiciu material întreprinderii Î.C.S. „Tricou Fantasy” S.R.L. în mărime de 57 146 lei sub formă de amenzi și 26 110 lei sub formă de penalități de întârziere la plată, aplicate de IFS Cahul, cît și în mărime de 41 388 de lei sub formă de transferuri nejustificate pe cardurile de salariu ale salariaților Forțu Rodica și Forțu Gheorghe.

În cadrul anchetei de serviciu, fostului administrator Zlatov Tamara și fostului contabil-șef Forțu Rodica le-au fost expediate somații ca să se prezinte la sediul întreprinderii pentru a face cunoștință cu raportul intern al serviciului de contabilitate și să prezinte explicațiile referitor la concluziile raportului și prejudiciul adus întreprinderii, însă fără rezultat. Pînă în luna noiembrie 2016 fostul administrator Zlatov Tamara și fostul contabil-șef Forțu Rodica nu au oferit nici o explicație scrisă la cele solicitate. Din acest motiv, prin ordinul nr. 55 din 21 noiembrie 2016, s-a dispus finalizarea anchetei de serviciu inițiată de Î.C.S. „Tricou Fantasy” S.R.L. în

privința fostului administrator Zlatov Tamara și fostului contabil-șef Forțu Rodica fiind stabilită ședința comisiei la data de 09 decembrie 2016, ora 16.30, solicitându-se repetat lui Zlatov Tamara și Forțu Rodica prezentarea explicațiilor asupra neregulilor depistate conform raportului serviciului intern de contabilitate.

La 09 decembrie 2016 a avut loc ultima ședință de lucru a comisiei de efectuare a anchetei de serviciu, la care nu s-au prezentat pârțile. Ca urmare, prin procesul-verbal nr. 3 din 09 decembrie 2016 s-a constatat că în perioada de activitate 2014 – aprilie 2015 a administratorului Zlatov Tamara și contabilului-șef Forțu Rodica au fost transferate neîntemeiate documentar pe cardurile salariaților Forțu Rodica și Forțu Gheorghe de pe contul bancar al Î.C.S. „Tricou Fantasy” S.R.L. mijloace bănești în mărime de 35 866 lei. La fel în perioada de activitate 2009–2013 conform Actului de control din 22 decembrie 2014 al IFS Cahul pentru perioada 2009–2013 și a deciziei IFST Cahul nr.112 din 20 ianuarie 2015, Î.C.S. „Tricou Fantasy” S.R.L. i-au fost aplicate amenzi în mărime de 48 860 de lei, penalități pentru întârziere de plată în mărime de 26 110 lei, iar în total suma de 74 970 de lei.

Prin decizia nr.2 din 16 decembrie 2016, administratorul Î.C.S. „Tricou Fantasy” S.R.L. a stabilit cuantumul prejudiciului în mărime de 35 866 de lei adus întreprinderii de către administratorul Zlatov Tamara și contabilul-șef Forțu Rodica, pentru transferurile pe conturile de carduri ale salariaților Forțu Rodica și Forțu Gheorghe, efectuate în perioada de activitate 2014– aprilie 2015 și 74 970 de lei prejudiciul adus Î.C.S. „Tricou Fantasy” S.R.L., ce constituie amenzi în mărime de 48 860 de lei și penalități pentru întârziere în mărime de 26 110 lei aplicate în baza deciziei IFST Cahul nr.112 din 20 ianuarie 2015.

Prin cererile prelabile din 20 decembrie 2016 expediate recomandat lui Zlatov Tamara și Forțu Rodica, s-a propus repararea benevolă a prejudiciului cauzat fără adresarea în instanța de judecată, însă pînă în prezent, pârțile nu au reacționat la cererile prelabile.

Reclamantul a solicitat încasarea din contul Tamarei Zlatov și Rodica Forțu în beneficiul Î.C.S. „Tricou Fantasy” S.R.L. a prejudiciului material în mărime totală de 110 836 lei, dintre care 35 866 de lei, transferurile ilegale pe conturile de carduri ale salariaților Forțu Rodica și Forțu Gheorghe, efectuate în perioada de activitate 2014– aprilie 2015, amenzi în mărime de 48 860 lei și penalitățile pentru întârziere în mărime de 26 110 lei, cât și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 22 martie 2017 a Judecătoriei Cahul, Forțu Gheorghe a fost atras în calitate de intervenient accesoriu de partea pârîtului în pricina civilă înaintată de Î.C.S. „Tricou Fantasy” S.R.L. împotriva lui Zlatov Tamara și Forțu Rodica cu privire la tragerea la răspundere materială (f.d. 131-133, vol. I).

Prin încheierea din 07 iunie 2017 a Judecătoriei Cahul, s-a confirmat tranzacția de împăcare încheiată între Î.C.S. „Tricou Fantasy” S.R.L. și Forțu Rodica, prin care ultima s-a obligat să restituie Î.C.S. „Tricou Fantasy” S.R.L. suma de 35 866 lei, precum și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 2000 lei.

Totodată, procesul în pricina civilă la cererea de chemare în judecată la acțiunea depusă de Î.C.S. „Tricou Fantasy” S.R.L. împotriva lui Forțu Rodica și intervenientul accesoriu de partea pârîtului, Forțu Gheorghe, cu privire la tragerea la răspundere materială a fostului contabil și administrator al unității pentru prejudiciul cauzat, s-a încetat (f.d. 147-153, vol. I).

Prin încheierea din 11 decembrie 2017 a Judecătorei Cahul, sediul Central s-a schimbat calitatea procesuală a pârtei Forțu Rodica din pârît în intervenient accesoriu (f.d. 9, vol. II).

Prin hotărîrea din 19 martie 2018 a Judecătorei Cahul, sediul Central s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de Î.C.S. „Tricou Fantasy” S.R.L.

S-a încasat de la Zlatov Tamara în beneficiul Î.C.S. „Tricou Fantasy” S.R.L. suma de 74 970 lei cu titlu de prejudiciul material, dintre care amenzi în mărime de 48 860 lei și penalități pentru întârziere în mărime de 26 110 lei, cât și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 4000 lei. S-a încasat de la Zlatov Tamara în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 2249,10 lei.

Pentru a decide astfel instanța de fond a constatat că, Zlatov Tamara deținând funcția de administrator al Î.C.S. „Tricou Fantasy” S.R.L din 02 iulie 2007, nu a organizat și aplicat un sistem de control intern prin crearea unei structuri de audit intern sau antrenarea unor auditori independenți, iar ca urmare IFS Cahul în urma controlului a aplicat amenzi și penalități în mărime de 74 790 lei. Zlatov Tamara nu era împiedicată cu nimic să organizeze și să asigure ținerea contabilității, să asigure elaborarea și aprobarea planului de conturi contabile de lucru al entității, să stabilească reguli interne privind documentarea faptelor economice și graficul inventarierii. Astfel, Zlatov Tamara a încălcat prevederile legislației fiscale, aducând un prejudiciu material întreprinderii în valoare de 74 790 lei. Potrivit art.76 alin.(1)-(5) al Legii privind societățile cu răspundere limitată nr.135 din 14 iunie 2007, administratorul societății poartă răspundere materială deplină pentru prejudiciile cauzate de el societății. La caz s-a reținut că acțiunea de despăgubire poate fi intentată în decursul a 3 ani de la data comiterii acțiunii păgubitoare pentru societate și faptul că conducătorii unităților și adjuncții lor, șefii serviciilor contabile, contabilii-șefi, șefii de subdiviziuni și adjuncții lor poartă răspundere materială în mărimea prejudiciului cauzat din vina lor, chiar și în cazul absenței contractului de răspundere materială deplină.

Prin decizia din 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Cahul, s-a admis apelul declarat de către Zlatov Tamara și s-a casat integral hotărîrea din 19 martie 2018 a Judecătorei Cahul, sediul Central, cu emiterea unei hotărîri noi prin care s-a respins acțiunea civilă înaintată de Î.C.S. „Tricou Fantasy” S.R.L, ca fiind depusă tardiv.

În susținerea soluției date instanța de apel a menționat că, concluziile primei instanțe expuse în hotărîre contravin circumstanțelor cauzei, că normele de drept material au fost aplicate eronat, și anume potrivit art.73 alin.3 al Legii nr.135 din 14 iunie 2007 privind societățile cu răspundere limitată, acțiunea în despăgubire poate fi intentată în decursul a 3 ani de la data comiterii acțiunii păgubitoare pentru societate. Astfel Colegiul a constatat că Î.C.S. „Tricou Fantasy” S.R.L depunând cererea de chemare în judecată la 24 februarie 2017 a omis termenul de prescripție care a fost invocat de către apelant. Or, potrivit actului de control din 22 decembrie 2014 al IFS Cahul pentru perioada 2009–2013 și a deciziei IFST Cahul nr.112 din 20 ianuarie 2015 au fost aplicate Î.C.S. „Tricou Fantasy” S.R.L amenzi în mărime de 48 860 lei, penalități pentru întârziere de plată în mărime de 26 110 lei, în total suma de 74 970 lei, respectiv dreptul la acțiune a Î.C.S. „Tricou Fantasy” S.R.L a apărut în anul 2013, termen de cînd a cunoscut despre dreptul său, sau posibilitatea revendicării dreptului pretins.

La 21 decembrie 2018, Î.C.S. „Tricou Fantasy” S.R.L, reprezentată de avocatul Maxim Todorov a declarat recurs, solicitând casarea deciziei din 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Cahul, cu menținerea hotărârii din 19 martie 2018 a Judecătorei Cahul, sediul Central ca fiind legală și întemeiată.

În susținerea recursului a invocat prevederile art. 432 alin. (2), lit.c) Cod de procedură civilă, și anume instanța de apel a interpretat în mod eronat legea.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel în mod eronat a respins acțiunea civilă ca fiind tardivă concluzionând că termenul de 3 ani curge în exclusivitate de la comiterea fraudei indiferent de data survenirii prejudiciului material. Instanța de apel a considerat că Î.C.S. „Tricou Fantasy” S.R.L a omis termenul de prescripție de 3 ani prevăzut de art.73 alin.3 al Legii nr. 135 din 14 iunie 2007 privind societățile cu răspundere limitată, însă la caz este aplicabil art.76 alin. (4) din Legea menționată, care indică că prescripția privind repararea prejudiciului este de 3 ani de la data comiterii fraudei, or aici nu se vorbește despre depășirea împuternicirilor stabilite de statut, ci de răspunderea materială a conducătorului unității. Î.C.S. „Tricou Fantasy” S.R.L nu putea înainta acțiunea în 2013, așa cum la acel moment prejudiciul material nu exista, ci a apărut doar la 20 ianuarie 2015 când prin decizia IFS Cahul s-au aplicat amenzile și penalitățile, și au fost întrunite cele 4 elemente ale răspunderii materiale a conducătorului unității, și anume din această dată începe a curge termenul de 3 ani.

Referitor la ordonanța de neîncepere a urmăririi penale din 02 aprilie 2015 emisă în privința administratorului Tamara Zlatov, au indicat că pentru a trage la răspundere materială a salariatului vinovăția ca element a răspunderii materiale poate avea mai multe forme. Pîrîta, conform ordonanței de neîncepere a urmăririi penale, în justificarea poziției sale a declarat că în termen de 72 de ore a achitat integral amenda și sumele impozitelor diminuate greșit. Totodată, vinovăția acesteia se confirmă și prin actul de control nr.5662761 din 22 decembrie 2014 a IFS Cahul fiind stabilite o serie de încălcări precum și decizia IFS Cahul nr.112 din 20 ianuarie 2015 asupra cazului de încălcare fiscală comisă de Î.C.S. „Tricou Fantasy” S.R.L.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului confirmă faptul că decizia din 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință părților la proces la 03 decembrie 2018 (f.d. 180, vol.II).

Astfel, recursul declarat de către Î.C.S. „Tricou Fantasy” S.R.L la 21 decembrie 2018, se consideră depus în termen.

În conformitate cu art. 439 alin.(2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Î.C.S. „Tricou Fantasy” S.R.L., reprezentată de avocatul Maxim Todorov, este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art.432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Î.C.S. „Tricou Fantasy” S.R.L., reprezentată de avocatul Maxim Todorov, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are

caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art.130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cît privește dreptul justițiabilului „de a fi auzit de o instanță”, garantat de art. 6 § 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, instanța notează că obligația de a motiva o hotărîre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea *inter alia*, *Helle vs Finlanda*, 19 decembrie 1997, parag.55; *Latourniere vs Franța*, 10 decembrie 2002, parag.2; *Hansen vs Norvegia*, 2 octombrie 2014, parag.71-74). De fapt în concepția instanței europene, articolul 6 § 1 nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs, care întemeindu-se pe dispozițiile legale specificate, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în cazul de față (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Papaioannou vs Grecia*, 2 iunie 2016, parag.45 sau *Baydar vs Olanda*, 24 aprilie 2018, parag.46).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a considera recursul declarat de Î.C.S. „Tricou Fantasy” S.R.L, reprezentată de avocatul Maxim Todorov, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit.a), 440 alin.(1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Întreprinderea cu Capital Străin „Tricou Fantasy” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Maxim Todorov.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Oleg Sternioală

judcătorii

Tamara Chișca-Doneva

Victor Burduh